

21-4-2005

Werkgever aansprakelijk voor gezondheidsschade

Medische klachten die het gevolg zijn van bijvoorbeeld trillende machines kunnen ondernemers duur komen te staan. Werknemers kunnen vanaf 1 juli dit jaar een claim indienen wanneer ze aannemelijk kunnen maken dat hun werkgever te weinig voorzorgen heeft getroffen tegen trillend materieel.

Ondernemers moeten dan bewijzen dat ze er wel voldoende rekening mee hielden, waarschuwt 'trillingsexpert' Jan Doornbusch van het expertisecentrum Vibrations@work uit Zaltbommel.

In juli van dit jaar moet de Europese Richtlijn 2002/44/EG in de Nederlandse arbowetgeving zijn opgenomen. Deze richtlijn stelt het voorkomen van gezondheidsschade door trillingbelasting centraal. De werkgever draagt er de verantwoording voor en moet betalen wanneer hij in gebreke blijft.

Ondernemers moeten lichaamstrillingen evalueren als onderdeel van de wettelijk verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie (Rie). En maatregelen treffen wanneer bijvoorbeeld een machine trillingen genereert met een versnelling van meer dan 0,5 meter per secondekwadraat. De grenswaarde die een werknemer mag hebben ligt op 1,15 meter per secondekwadraat. Doornbusch schat aan de hand van cijfers van het Nederland Centrum voor Beroepsziekten dat ongeveer eenderde van alle rugklachten bij werknemers het gevolg is van trillingen met een versnelling van meer dan een halve meter per secondekwadraat.

De eenheid 'meter per secondekwadraat' heeft voor de gemiddelde werkgever geen betekenis, zegt Doornbusch. Vibrations@work vult die leemte met een practicum op basis van de Europese richtlijn en de normen die NEN en ISO aan trillingbelasting stellen. Het practicum gaat vooral in op trillingen door voertuigen. De deelnemers ervaren zelf hoe een trillingbelasting van 0,5 meter per secondekwadraat of meer voelt.

Een campagne moet het algemene inzicht vergroten in (de gevolgen van) trillingen. Zo'n tien jaar geleden gebeurde iets dergelijks met geluid. Anders dan toen kunnen de meeste bedrijven zich nu wel iets voorstellen bij de grootheid 'decibel' en wordt het personeel nu afdoende beschermd tegen beroepsloei. Dat laat onverlet dat producten niet zelden een betere bescherming genieten dan het personeel, constateert Doornbusch. Door schokken beurs geworden aardbeien zijn niet meer te verkopen terwijl door schokken uitgevallen personeel gemakkelijk te vervangen blijkt. De kosten voor gezondheidszorg en wao worden uiteindelijk toch op de maatschappij afgewenteld.

Technisch is het niet makkelijk om trillingen te dempen, vindt Doornbusch.

Een trilling met een gelijkblijvende intensiteit die uit één richting komt is in theorie goed te stoppen. Maar in de praktijk komen de trillingen op voertuigen van alle kanten en veranderen doorlopend van intensiteit.

Dempers moeten daardoor in drie dimensies kunnen werken en een veelheid aan frequenties en amplitudes kunnen opvangen. Afgeveerde stoelen nemen vooral het effect van trillingen weg; de oorzaak blijft bestaan. De werkgever kan vooralsnog niet meer doen dan zorgen voor goed geveerde voertuigen en bestuurdersstoelen en het wegdek dat onder zijn beheer valt zo goed mogelijk onderhouden. Dat laatste is bijvoorbeeld op een bouwplaats het geval.

Afstandsbediening is een andere optie om trillingen op mensen te voorkomen. De werknemer kan de kans op klachten ook verminderen door met gematigde snelheid in het terrein te rijden om de schokken te vermijden die tot

rugklachten leiden.

Bestuurders van vorkheffers lopen ook een grote kans op rugklachten. Die ontstaan bijvoorbeeld door het rijden over stelconplaten. De wielen van de heftruck ontwikkelen relatief sterke schokken wanneer ze over de stalen rand rond deze platen rijden, vooral wanneer die niet mooi aansluiten. Metingen wijzen uit dat de trillingbelasting die daaruit volgt al snel de grenswaarde van 1,15 meter per secondekwadraat bereikt. Heftruckbouwer Hyster is vooralsnog een van de weinige fabrikanten die aangeeft aan welke mate van trilling de bestuurder blootstaat.

Dat zal snel veranderen met de revolutie die in het verlengde van de Europese Richtlijn voor machineveiligheid ligt, verwacht Doornbusch. Die heeft vooral te maken met productaansprakelijkheid. Als personeel de werkgever aansprakelijk gaat stellen voor opgelopen gezondheidsschade dan valt te verwachten dat huurders van bijvoorbeeld heftrucks de verhuurder aansprakelijk zullen stellen voor de gezondheidsklachten die door het gebruik van de vorkheffer zijn ontstaan.

De verhuurders zullen op hun beurt de fabrikant of importeur aansprakelijk stellen. De laatste kan zich daar uitsluitend tegen weren door in de gebruiksaanwijzing in te gaan op de trillingen die het materieel genereert en welke gevolgen daaruit kunnen ontstaan.

Bron: www.cobouw.nl

terug

print